

**ФАСИЛІТАЦІЯ – ПОТУЖНИЙ
ІНСТРУМЕНТ ЗМІСТОВНОГО
ООНОВЛЕННЯ СПІЛКУВАННЯ З
КОРИСТУВАЧАМИ НАУКОВОЇ
БІБЛІОТЕКИ ХНТУСГ
ІМ. П. ВАСИЛЕНКА**

*НБ ХНТУСГ ім. П. Василенка
провідна бібліотекарка Бездольна Л. І.*

ЧОМУ ПЕДАГОГІЧНА ФАСИЛІТАЦІЯ ЦІКАВА ДЛЯ БІБЛІОТЕК ЗВО?

II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

БІБЛІОТЕКА ЗВО – ТЕРИТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ

*критично
мислити*

*ставити та
досягати цілі*

*працювати
в команді*

*уміння
вирішувати
проблеми*

*володіти іншими
сучасними
вміннями та
навчатися
впродовж життя*

*спілкуватися в
багатокультурному
середовищі*

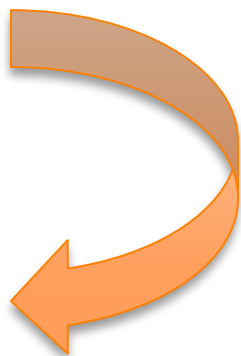

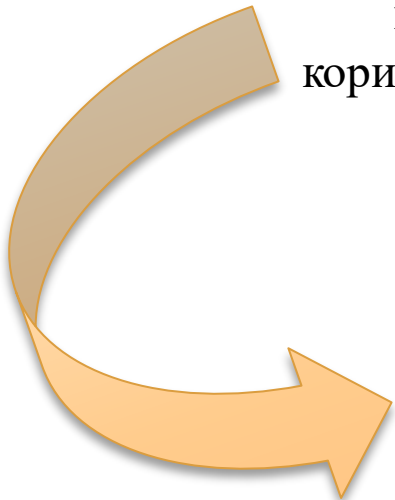
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ БІБЛІОТЕКАМ ЗВО

Перебувати в активній
взаємодії з широким
колом осіб

Змінювати професійні орієнтири
взаємодії бібліотекаря і
користувача як рівних партнерів

Оптимізувати традиційні способи
бібліотечного обслуговування,
побудовані на використанні
міжособистісного спілкування

БІБЛІОТЕКА ЗВО – СВОЄРІДНИЙ ЦЕНТР МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

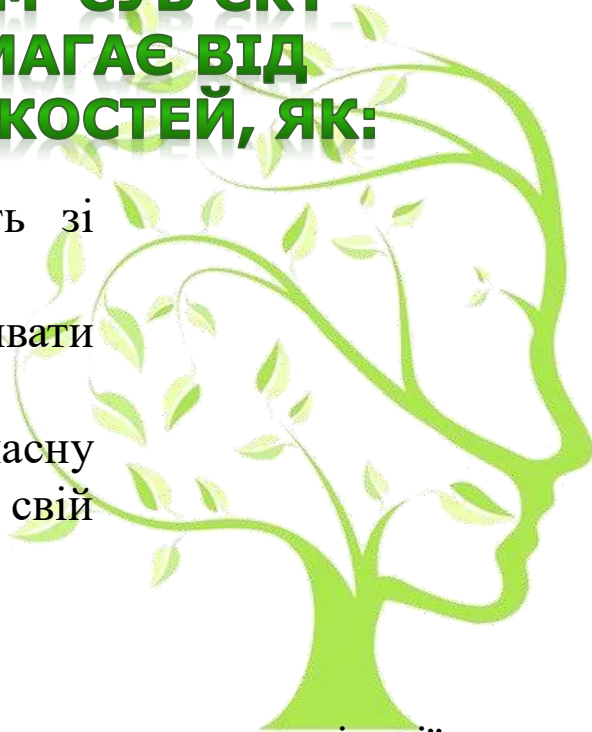

**II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків**

СПІЛКУВАННЯ ЗА ПРИНЦИПОМ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИМАГАЄ ВІД КОЖНОГО УЧАСНИКА ТАКИХ ЯКОСТЕЙ, ЯК:

- сприймати співрозмовника як індивідуальність зі своїми потребами та інтересами;
- виявляти зацікавленість у партнері, співпереживати (емпатія) його успіхам або невдачам;
- визнавати право партнера на незгоду, на власну думку, на вибір поведінки та відповідальність за свій вибір.

Такий факт вимагає модернізації та поліпшення практики традиційного бібліотечного спілкування, шляхом посилення в них діалогічного початку.

«БІБЛІОТЕКАР-КОРИСТУВАЧ» - ЦЕ КОНТАКТ РІВНОПРАВНИХ ПАРТНЕРІВ

II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

ТЕРМІН «ФАСИЛІТАЦІЯ» ПОХОДИТЬ ВІД АНГЛІЙСЬКОГО ДІЄСЛОВА «FACILITATE»

У перекладі дослівно
означає:

- полегшувати;
- сприяти;
- слугувати;
- допомагати;
- просувати.

Тобто робити легшим
або полегшувати.

ПЕДАГОГІЧНА ФАСИЛІТАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС

Це полегшення та посилення продуктивності виховання і навчання, розвиток учасників педагогічного процесу за рахунок їхнього стилю спілкування й особливостей особистості педагога та студента.

Мета педагогічної фасилітації – організація ефективної роботи здобувачів освіти на засадах гуманізму особистісного саморозвитку, конструктивної взаємодії.

[Солодка, А. К. Фасилітація кроскультурної взаємодії : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. К. Солодка. – Миколаїв : Іліон, 2014. – С.10].

В основі педагогічної фасилітації лежить особистісно-орієнтований підхід, який робить центром особистість молоді людини, її самобутність, самостійність. Це визнання студента головною фігурою всього освітнього процесу.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФАСИЛІТАЦІЇ

розвиток індивідуальності та творчих виявів студентів;

стимулювання, надання педагогічної підтримки;

ініціація будь-яких форм їх активності на всіх етапах педагогічного процесу, в рамках яких відбувається особистісне становлення й розвиток КОЖНОГО.

[Солодка, А. К. Фасилітація кроскультурної взаємодії : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. К. Солодка. – Миколаїв : Іліон, 2014. – С.10].

БІБЛІОТЕКАР-ФАСИЛІТАТОР – ФАХІВЕЦЬ АКТИВНОСТІ В БІБЛІОТЕЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

- сприяє, полегшує, допомагає вчитися;
- знає мету;
- впливає та володіє високим рівнем культури спілкування.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕКАРЯ-ФАСИЛІТАТОРА

“Донести до користувача думку про те, що основний результат навчання в ЗВО – це здатність до інтенсивного і грамотного пошуку знання, бо інформація в цифрову епоху розширюється і оновлюється з такою швидкістю, що непохитне затвердження, сформульоване сьогодні напевне зміниться до часу, коли студент збереться його використовувати.”

[Ніколаєнко Н.М. Управління кадровим потенціалом бібліотеки: функціональний підхід [Текст] / Н.М. Ніколаєнко // Вісник книжкової палати. – 2020.–№ 4.– С.10-15].

ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ В ДІЯЛЬНІСТЬ НБ ХНТУСГ

II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

МЕТОДИ ФАСИЛІТАЦІЇ

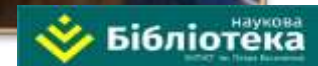
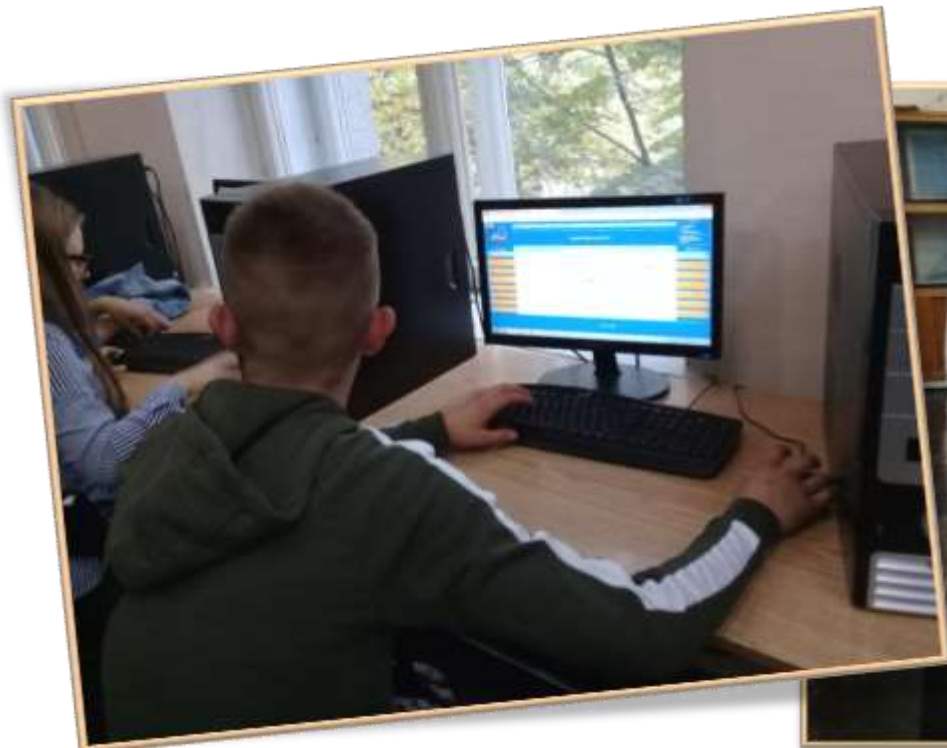

Методи фасилітації можуть працювати, як окрема форма групової роботи, а також вони можуть бути і частинкою якогось заходу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ «ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ НБ ХНТУСГ: ПОШУК ТА ВИКОРИСТАННЯ» З ЕЛЕМЕНТАМИ КЛАСИЧНОГО «МОЗКОВОГО ШТУРМУ» - МЕТОДУ ФАСИЛІТАЦІЇ

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

«МОЗКОВИЙ ШТУРМ» - ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПРИ НЕОБХІДНОСТІ ВИЯВЛЕННЯ РІЗНИХ ТОЧОК ЗОРУ ТА РІЗНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОБЛЕМ

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ГЕНЕРАЦІЇ ІДЕЙ

- як знайти бажану інформацію з найбільшою повнотою і точністю при найменших затратах зусиль і часу в інформаційному просторі;
- як швидко і ефективно зробити пошук по різноманітним пошуковим елементам в електронному каталозі НБ;
- що дає можливість користувачу самостійно переглядати свій електронний формуляр? (зробити уточнення щодо видань, термінів повернення, віртуально замовити необхідні документи);
- які можливості надає користувачам доступ до електронних повнотекстових баз даних НБ;
- які можливості дистанційного отримання інформації за допомогою онлайн-сервісу «Запитай бібліотекаря» тощо.

ЩО ДАЄ МЕТОД «МОЗКОВОГО ШТУРМУ»?

Для бібліотек

- розуміння потреб, очікувань користувачів;
- дослідження інтересів потенційних відвідувачів;
- зворотній зв'язок («фідбек») з користувачами

Для здобувачів освіти

- полегшує здобуття знань та навичок в організації самостійної роботи;
- скорочує витрати часу на пошук, аналіз, переробку навчальної та наукової інформації;
- підвищує бібліографічну грамотність тощо.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ В КУЛЬТУРНО- ПРОСВІТНИЦЬКУ РОБОТУ НБ ХНТУСГ

Оновлення змісту діалогових форм культурно-просвітницької роботи як засобу комунікації з молодіжною аудиторією.

II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

МЕТОД «КРУГЛА МЕТОДИКА» ГОДИНА СПІЛКУВАННЯ «ПРОСТІР ТОЛЕРАНТНОСТІ – ПРОСТІР СПІВЖИТТЯ»

Кругла методика (інтегральна методика) – успішна, універсальна, доступна. Цінна тим, що об'єднує групу людей.

ПЕРЕВАГИ МЕТОДУ «КРУГЛОЇ МЕТОДИКИ»

- усі учасники процесу – рівні;
- кожен учасник – експерт у даній темі;
- активна участь учасників в аналітичному процесі до підходу вирішення певних питань;
- обмін особистими думками для збагачення інформацією;
- відповідальність учасників за атмосферу в крузі, обговорення без критики тощо.

МЕТОД «СВІТОВЕ КАФЕ» («WORLD CAFE») ГОДИНА СПІЛКУВАННЯ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ОСНОВА УСПІХУ»

«Світове кафе» – метод активізації пізнавальної активності учасників заходу в процесі обговорення, який ефективний для створення діалогу. Акцент робиться на спілкуванні між учасниками і на продукуванні нових думок та ідей. Це розмова про суть справи в неофіційній обстановці.

ПЕРЕВАГИ МЕТОДУ «СВІТОВОГО КАФЕ»

- цікавий досвід взаємонавчання і спілкування;
- вирішення комплексних проблем;
- отримання відповідей на декілька запитань;
- пошук нестандартних рішень;
- об'єднання кількох точок зору;
- обмін досвідом тощо.

ПЕРЕВАГИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ В КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКІЙ РОБОТІ НБ ХНТУСГ

- створення безпечної атмосфери та психологічно комфортних умов спілкування, що сприяють вільному висловлюванню власних думок користувачів;
- сприяння креативному мисленню, народженню власних ідей користувачів;
- бути активними учасниками заходів;
- налагоджування стосунків, вирішення конфліктів;
- вміння краще комунікувати в міжособистісній взаємодії «студент-студент», «бібліотекар – студент/користувач» тощо.

ФАСИЛІТАЦІЮ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ВІДНОСНО ДО СПІЛКУВАННЯ OFFLINE ГРУП ТА ЕФЕКТИВНО АДАПТУЮТЬ ДО ONLINE ОТОЧЕННЯ

ГРА ЯК МЕТОД ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ

Гра – цікавий і перспективний вид діяльності, який використовують при створенні вебквестів.

“Вебквест розглядається як: інтерактивний процес, під час якого студенти самостійно одержують необхідні знання, використовуючи ресурси Інтернет; проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються ресурси Інтернет”

[Кадемія, М. Ю., Ткаченко, Т. В, Євсюкова, Л. С. Інноваційні технології навчання: словник глосарій : навч. посібник для студентів, викладачів навч. закладів : Львів : Видавництво «СПОЛОМ», 2011. – 196 с].

ВЕБКВЕСТ «УКРАЇНСЬКЕ (КОЗАЦЬКЕ) БАРОКО»

Створений провідною бібліотекаркою НБ Перевозник Т. В. спільно з доценткою кафедри культури, фізкультури і туризму Грабар Н. Г.

Шановні наші першокурсники!

Ось і закінчується вивчення курсу "Історія української культури". Ви постійно відвідували і уважно слухали лекції, активно працювали на практичних заняттях, старанно виконували завдання для самостійної роботи, а також з цікавістю дивилися презентації до багатьох тем, емоційно реагували на питання вікторини, з азартом брали участь у конкурсах. Якщо ці слова про вас, тоді іспит не стане важким випробуванням!

Для перевірки і поглиблення своїх знань, а також підготовки за темою "Українська культура за часів козацтва" пропонуємо вам пройти вебквест "Українське козацьке бароко".

Вебквест представлений розділами: **Видатні постаті; Архітектура; Образотворче мистецтво; Література; Музичне мистецтво; Книжкова полиця.**

При проходженні вебквесту доведеться відповісти на питання, зібрати ланки, розгадати кросворд і ребуси. Рекомендуємо використовувати наведені нижче посилання. Написання відповідей за правилами українського правопису.

Всі кроки будуть відображені у [Маршрутному листі](#)

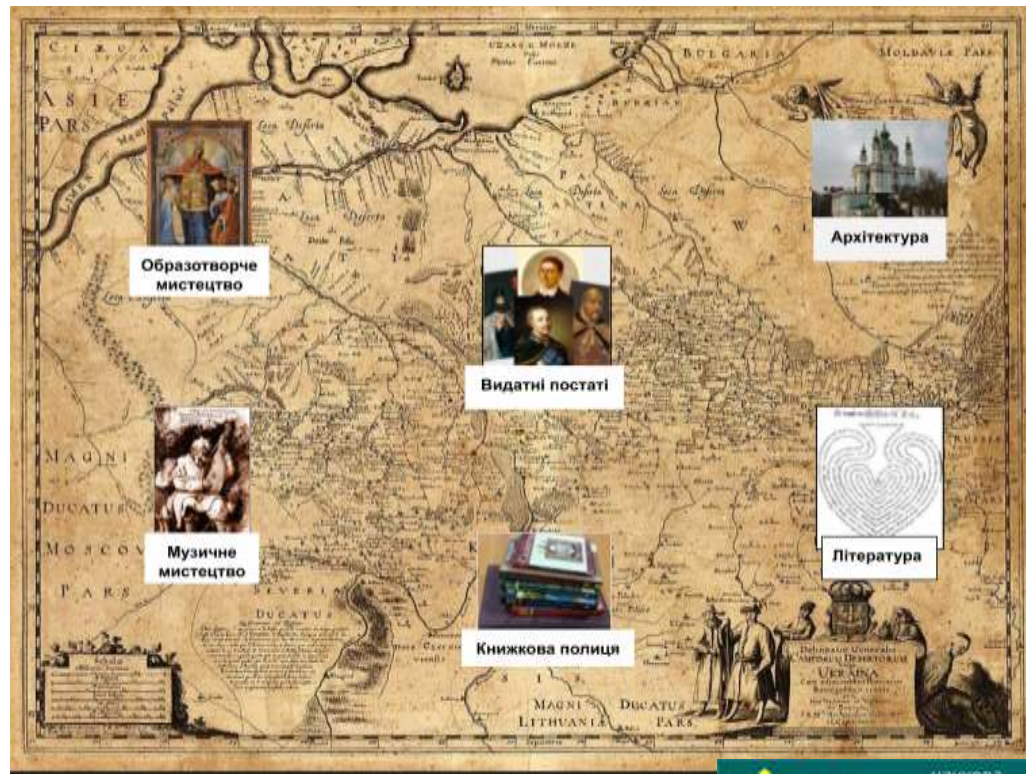
<https://sites.google.com/view/cultura-veb>

II **ВСУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

ВЕБКВЕСТ «УКРАЇНСЬКЕ (КОЗАЦЬКЕ) БАРОКО»

Вебквест представляє собою ігрове поле (старовинна мапа України 16-17 ст.) з розташованими на ньому тематичними блоками: «Видатні постаті», «Архітектура», «Образотворче мистецтво», «Література», «Музичне мистецтво», «Книжкова полиця»

ПЕРЕВАГИ МЕТОДУ «ГРИ» У ВЕБКВЕСТАХ?

- залучення до активної пізнавальної діяльності;
- розвиток інтересу до предмета, а також творчих здібностей;
- допомога самостійно працювати з літературою і власними електронними та Інтернет-ресурсами;
- вирішення проблем з пошуком необхідної інформації;
- сприяння вихованню толерантності, особистісної відповідальності за виконання завдань вебквесту;
- сприяння формуванню комфортного середовища та умов для одержання знань кожним студентом як індивідуально, так і у командній роботі;
- забезпечення підтримки потреби студента в саморозвитку та полегшення самонавчання і самоорганізації тощо.

ВИСНОВКИ ПЕДАГОГІЧНА ФАСИЛІТАЦІЯ – ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ, ЯКА ДАЄ ПОШТОВХ ДО ПОЗИТИВНИХ ЗМІН

➤ інтегрувати і залишити «зону комфорту», об'єднати колектив навколо поставленої мети, якої важко досягти і все таки прийти до неї, тобто створити спільний ґрунт для змін;

➤ організувати ефективну діалогічну взаємодію з користувачами, у ході якої створюються ситуації успіху, підтримки, довіри, де існує право вибору та відповідальності за свої дії;

ВИСНОВКИ

➤ передбачає полегшену взаємодію під час спільної діяльності користувачів та бібліотекарів;

➤ створити мовне середовище, в якому кожен користувач відчуває себе невимушено і здатний до самопізнання, саморозвитку;

➤ структурувати захід в просторі та часі.

ВИСНОВКИ

➤ активізувати позитивний екологічний (емоційно-психологічний) фон у бібліотеці, оскільки він впливає на працездатність, ефективність роботи відвідувачів.

КОРИСНІ ПОРАДИ

формуєте з вашими користувачами доброзичливі взаємини;

домагайте групі бути організованою і згуртованою;

акцентуйте увагу студентів на їх просування вперед, заохочуйте до подальших успіхів;

будуйте взаємини на позитиві, надихайте і підбадьорюйте студентів;

проявляйте ввічливість і повагу, не соромтеся проявити почуття гумору;

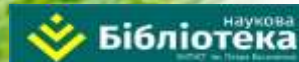
майте сміливість визнати свої помилки і вибачитися як перед окремим студентом, а в разі необхідності – перед групою;

неодмінно висловлюйте свої відчуття від результатів діяльності.

КРЕДО НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ХНТУСГ

“Від освіти на все життя
до освіти впродовж усього
життя”

II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків

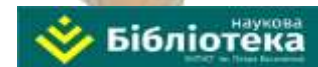

УСПІХ ПРИХОДИТЬ ДО ТИХ, ХТО ЙОГО ПРАГНЕ!

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**II ВСЕУКРАЇНЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДРАЙВЕР ЗМІН ТА ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ»
30 жовтня 2020 р. м. Харків**